

GORENJEČ.

Političen in gospodarski list.

Vabilo na naročbo. **«GORENJEČ»** stane za celo leto samo 4 K, za pol leta 2 K, za četrť leta 1 K. Naročja se list lahko vsak dan, in naj se naročnina izvoli poslati upravništvu.

Ali naj prispevajo Jesenice k nemškemu mostu do Adrije?

Na Jesenicah, 28. avgusta.

Skrbipolno gleda oko vsakega Slovenca in Slovana, ko čita o žalostnih narodnostnih razmerah naših koroskih bratov. Vsak izobraženec ve, da branijo bratje onkraj Karavank s silo in močjo umirajočega svojo rodno zemljo. Malo pa jih je, ki bi vedeli, da je tudi v središču Slovenije, v naši Kranjski nekaj krajev, Jesenice spadajo med tiste kraje, ki se bližajo narodni propasti; kjer sta dosegli narodnostna mlačnost in nemška ekspanzivnost — svoj višek. Naša dolžnost je, da opozorimo na nevarnost, ki nam preti pogoltniti kraj, ki je v ekonomičnem oziru za našo Gorenjsko imenitne važnosti in za katerega je zastaviti vse moči, da se ne potopi v germanizmu, temveč da ostane v slovenskih rokah.

Kdo pa je kriv, da razadujemo, da so razmere vsak dan obupnejše, koga se nam je pravzaprav bati? Vsi se prav dobro zavedamo, da je savska tovarna v gmotnem oziru za celo okolico največje važnosti, ravnotako in še bolj vemo, da nam od tam preti narodna smrt, ki nam potujči naše ljudstvo. Enorazredna nemška tovarniška šola dobi s prihodnjim šolskim letom drugo učno moč. In čegavi otroci bodo zahajali tja? Kdo bi bil tako nespameten, da bi verjel, da bodo to samo nemški otroci? In dolgo ne bo, da bo imela tovarna svojo štirirazrednico. Otroci slovenskih delavcev tovarne bodo kmalu primorani pohajati v nemško šolo. Tako nam bo potem nemška šola vzgajala — janičarje.

Edina protimoč, ki se da postaviti nasproti temu nemškemu teku je — vzgojitev ljudstva k narodni zavednosti. Ni ga pa menda kraja, kjer bi bila narodna zavest na tako nizki stopnji, kakor je ravno na Jesenicah. To pa ni samo pri priprostem ljudstvu, indiferentnost v narodnem oziru je tudi med izobraženci. Celo gmotno dobro situirani ljudje še danes nimajo pravega zmisla, za podrobno narodno delo. Vse je udano skrajnemu servilizmu, vse se boji navidezno mogočne roke ravnatelja Luckmana.

Duhovščina uganja same osebnosti ter ščuje celo proti društvom, kakor je «Slovensko planinsko društvo». Na Savi se je ustanovilo «Delavsko izobraževalno društvo», ki ima pomen le v tem oziru, da vsaj nekoliko nasprotuje prepotentnosti politikujoče duhovščine. Zato na dan, slovenski možje, ki imate kaj v glavi, oziroma v žepu; spomnite se, da preti vašim otrokom nevarnost, da se potujčijo, da pade vaš rodni kraj v tuje roke. Čemu toliko bojazni? Zakaj igrate vlogo filistrov, ki znajo samo jesti in piti, zakaj nasprotujete celo sami slovenskim veselicam, zakaj pošiljate svoje hčerke v nemške inštitute, zakaj silite med strastne hajlovske družbe, ko vam slovenskih ne primanjkuje!? Zakaj trepetete v občinskem svetu, kadar se oglasi debeli s Save? Mar ste li njegovi uslužbenči? Kdor je mož, si upa z barvo na dan in pove, da je na slovenski zemlji gospodar — Slovenec. Nemška, oziroma slovenska tovarniška stranka se že zdaj pripravlja za prihodnje občinske volitve, kar lahko vsak dan slišite v nemški kantini na Savi. Prepričani so, da pade občina v njihove roke, kajti «die slovenischen Leute haben einen Druck bekommen», kakor se je pred kratkim izrazil pristen hajlovec. In kadar nam iztrgajo iz rok občino, smo izgubljeni in izgubljen je lep kos slovenske zemlje.

Zadnji čas je, da se vzbudimo, da delamo na narodni probuji. Ustanoviti si moramo Sokola, pevsko društvo in tudi ustanovitev knjižnice društva «Prosvete» se nam obeta. Ne bodimo šolarde, ampak možje, ki se zavedajo, da so gospodarji na lastni zemlji, ne pa uslužbeni nemškega mogotca.

Mestna hranilnica v Kamniku.

Iz računskega zaključka za leto 1903 je razvidno, da je ta hranilnica v preteklem poslovnem letu v vseh glavnih strokah poslovanja s povoljnim uspehom napredovala, kajti pri upravnem imetju izkazuje 5954 K 31 vin. čistega dobička, pri rezervni zakladi pa 113 K 22 vin.

V preteklem upravnem letu je imela hranilnica denarnega prometa na prejemkih K 793.362 99 in na izdatkih K 769.462 89, skupaj K 1.562.825 88.

Na hranilnih vlogah vložilo je tekom 1903 leta 1859 strank K 496.152 61, vzdignilo pa 1106 strank K 256.035 25, tako da se je več vložilo nego vzdignilo K 240.067 36. Ako prištejemo k tej svoti v letu 1903 k glavnici pripisane (kapitalizovane) obresti po K 26.888 06,

tedaj se pokaže, da so se vloge v preteklem poslovnem letu pomnožile za K 266.955·42. Ker so pa znašale hranilne vloge koncem leta 1902 K 606.490·94, znašajo tedaj koncem leta 1903 K 873.446·36. Ta svota naložena je na 1778 vložnih knjizicah. V letu 1903 izdala je hranilnica 870 novih vložnih knjizic, realizovala jih je pa 293, število knjizic se je tedaj pomnožilo za 577.

Na hipotecnih posojilih izplačala je hranilnica tekom preteklega leta 148 strankam K 276.390—, vrnilo se je pa K 4.359·02, tako da so se posojila na posestva v letu 1903 zvišala za K 272.030·98. Ker je koncem leta 1902 znašalo stanje hipotecnih posojil K 354.439·44, iznaša tedaj koncem leta 1903 K 626.470·42.

Stanje eskomptovanih menic znašalo je koncem leta 1902 K 39.208—, v letu 1903 eskomptovalo se je menic za K 107.895—, skupaj tedaj K 147.103—, na reeskomptu pa prejelo K 101.163— in iznaša stanje eskomptovanih menic koncem leta 1903 K 45.940—.

Račun vrednostnih papirjev (efektov) iznašal je koncem leta 1902 K 40.250—. Tekom leta 1903 se je znižal za K 10.090—, ostalo tedaj K 30.160—. Ker pa znaša kurzni dobiček dne 31. decembra 1903 K 315—, znaša tedaj stanje efektov po kurzu dne 31. decembra 1903 K 30.475—.

Stanje tekočega računa (vlog pri raznih denarnih zavodih) je znašalo koncem leta 1902 K 154.261·10, med letom 1903 se je naložilo K 118.646·62, skupaj tedaj K 272.907·72, vzdignilo pa K 123.797·45, ostalo tedaj naloženega K 149.111·27, k tej svoti pristejemo še narasle in kapitalizovane obresti po K 4.924·93, iznaša tedaj koncem leta 1903 K 154.036·20.

Aktiva hranilničnega upravnega imetja znašajo z dnem 31. decembra 1903 K 884.734·41, pasiva pa K 878.780·10, čisti dobiček pri upravnem imetju tedaj K 5.954·31.

Čisti dobiček pri splošni rezervi znaša K 104·51, pri posebni rez. pa K 8·71, skupaj K 113·22, tedaj znaša čisti dobiček upravnega imetja in obeh rezervnih skladov skupaj K 6.067·53. Ta svota izroči se rezervnima zakladama, koji sta vsled tega narasli in sicer splošna rezervna zaklada na K 8.797·70, posebna za kurzne razlike pa na K 599·11, obe zakladi tedaj skupaj K 9.396·81.

V Kranju, 3. septembra.

Tržaški namestnik grof Goëss bo odstopil. Goëss je sedaj na dopustu. Začetkom tega dopusta je bil pri ministrskem predsedniku na Dunaju in tedaj je podal ostavko. Goëss je bil od leta 1897. namestnik v Trstu. Njegovim naslednikom se imenuje dalmatinski namestnik baron Handel in dvorni svetnik Schwarz v Trstu.

PODLISTEK.

O hribolastvu.

Začetkom vročega poletja pričanja čas hribolastva, onega zdravega športa, ki povzdigne človeka iz zaduhle, nezdrave atmosfere enolične vsakdanjosti v zračne višave, katere pozdravlja solnce najprej s svojimi žarki in od katerih se pozdravlja z zadnjim svitom.

Znano je in potrjeno v tisočih slučajih, da vpliva gorski zrak oživljajoče na človeški organizem, ako ne trpi ravno na organskih napakah pri krvnih in dihalnih organih ali pa na močni nervoznosti. Prijazni bralec ve brezdvomno iz lastne izkušnje, kako prijetno se čutimo na visokih gorah. Zelo lahko srebamo tam gori sveži zrak, čutimo se okrepčane in čudovito ojačene, čutimo pa tudi, kako nas teži manjše breme atmosfere med nami. Tek in prebava se poveča, in marsikateri bolnik, ki je bolehal na slabi prebavi, je okreval po kratkem bivanju v gorah.

V tej razpravi se pa nočemo baviti z zdravstvenim pomenom daljšega bivanja v gorah, pač pa govorimo le

O vojaških vajah. Cesar je oni teden odredil, da izostanejo velike vojaške vaje na Češkem in da se že zaključijo z dnem 31. avgusta vaje v okoliših 1., 2., 3. (graškega), 8., 9., 10., 11. in 14. ter naj se rezervisti takoj na to pošljejo domov.

Macedonija. Albanska straža na sultanovem domu se je spuntala ter so morali druge čete poslati na stražo. Albanci so se novi straži uprli in nastal je pravcati boj. Med ranjenimi so: neki general, neki adjutant in poveljnik straže. Albanci so se spuntali, ker niso dobili več mesecev plače. — V Balgiaziju so imeli dne 13. t. m. odlični komitaši sestanek, na katerem so sklenili, da se boj, ki se je pričel proti Grkom nadaljuje z vsemi mogočimi sredstvi. V tem smislu tudi razposilja načelnik Apostol pisana pozive na vse uplivne osebe.

Umrli je 29. avgusta bivši sultan Murad, katerega je imel sedanji sultan od l. 1876 v ječi, češ, da je umobolen.

Angleži v Tibetu. Neki duhovnik v tibetanski prestolnici je napadel dva angleška stotnika na izprehajališču ter prvega močno ranil s sabljo preko glave, drugega pa na roki. Pod obleko je imel železno srajco, vsled česar mu napadena dolgo časa nista mogla do živga. Šele na begu so ga vojaki vlovili ter ga drugi dan obesili na javnem prostoru v mestu. — Pogajanja med Angleži in tibetansko vlado so skoro dognana. Angleži mislijo zapustiti kmalu Lbaso.

Dopisi.

Iz Kropce. Stari župan, znani Luka Hafner, se je kar naenkrat odpovedal županstvu s pretvezo, da je v najem vzal neko gostilno v Lescah in vsled tega mora iti v Lesce. (Če res pride v Lesce, opominjamo napredne Leščane, naj na tega šviga-švaga ne dajo niti za pol lota zaupanja.) Kroparjem se pa zdi drugače, kakor pravi Luka Hafner, tla so možu postala prevroča, zato išče, kje bi se rešil s pogorišča. Nad glavo se mu zbirajo oblaki in boji se, da bi ne začelo preveč liti nanj! Komaj je zapustil ta «vrli» mož županski stol, že je poslal slavni deželni odbor svojega uradnika, da pregleda račune. Ker je mož sedel precej let na županovem stolu, seveda ne po volji davkoplačevalcev, temveč, ker je župnik tako hotel, se je uradnik mudil in pregledoval račune nad dva dni. Kaj se je našlo pri tem, pokaže bližnja prihodnost. Pri svojem občinskem gospodarstvu je izdajal kar stotake, ne da bi občinski odbor zato kaj poprašal. Stara šola, katera je občinska last, ima štiri sobe, katere bi se lahko dajale v najem. Tri sobe bi se dale po 35 K na leto, bivša šolska dvorana, v kateri imajo Marijine družbarice svoje shode in druge stvari,

o hribolastvu na sploh in žnjo združeni dijete. Brezdvomno je znano, da potrebuje vsak, kdor se napravlja na daljše izlete po hribih, delj časa v to, da se privadi izpremeni v dijete in okolici, kakršno sploh nudi omejnjeni šport.

Kar se tiče dijete pri hribolastvu, bi radi rabili besede slavnega hribolazca: «Jaj, kar moreš in kolikor moreš!» O vprašanju, če je alkohol potreben pri hribolastvu, se je že mnogo govorilo, da, celo prepiralo. Mi zavzemamo stališče, čim manj alkohola pri takih izletih, tem bolje se počutimo, tem več lahko dosežemo. Nekateri imalo velike predsodke proti gorski vodi. Seveda ni svetovati, da bi se napil človek ves razgret in potan mrzle studenčnice, najmanj pa pri počitku. Ako hodimo naprej in ako nismo ravno preveč vroči, ne more nam škodovati nekaj mrzle vode. Moči, katere porabimo pri takem potovanju, moramo seveda nadomeščati vedno z novimi, in nadomeščamo jih s primernim počitkom, katerega privoščimo svojim utrujenim mišicam, nadalje z mirnim dihanjem in kar je glavna stvar — s hrano.

Konec prih.

bi se lahko oddala za najemščino 50 K, vsi prostori skupaj za 158 K. Pri proračunu za leto 1903 je rekel župan, da se je stara šola vzdrževala z istimi troški, kolikor je bilo dohodkov, tedaj ni bilo troškov, kakor tudi ne dohodkov. V novi šoli so jako velike kleti in občinska ječa (!) Neki odbornik je vprašal pri seji, koliko donasajo te kleti srenji, katere ima gospod župan v uporabi. Namesto da bi župan povedal, koliko nesejo dohodkov, je dotičnega odbornika nagnal s trapom, s fantinom, da se mu meša i. t. d. Zraven je pa povedal: Ali ne veš, da imam jaz zato kevdre, ker sem župan! (Lep župan to!) Župan je z nekim svojim privržencem zamenjal 78 seznjev občinskega sveta z 12 seznji dotičnega privrženca, in sicer brez doplačila v denarjih. Lepo občinsko gospodarstvo! K dotični seji je poklical samo štiri občinske odbornike, drugi še vedeli niso za to zamenjavo. Kako je postopal ta župan z ljudmi, ki ne trobijo v njegov zviti rog, o tem govoriti je kar ostudno. Posebno je vzel na piko nekatere liberalne posestnike in jih naznanjal, pričal čez nje, kar se je dalo, hotel jih uničiti, dasiravno so tako dobri kristijani in verniki, kakor on. Župan Hafner in župnik Hönigman sta obračala, Bog in ljudje so jima pa obrnili vse spletke, tako da je naš «vrli» župan primoran, pomagati si iz Kroke vsled tega, ker so si delavci žebljev domenili, da mu nobeden več ne bode delal žebljev. Tako da je sedaj Lukenca «povornž» zvrtna. Županstvo je prevzel prvi svetovalec g. Jurij Megušar. In četudi je preteklo že tri tedne, in bi se imel voliti drug župan, se vendar še ni zgodilo to. Kako se bodo stvari dalje razvijale, že sporočimo.

Is brdskega okraja se piše: Pred nekaj dnevi je moral zapustiti miroljubni mož stare vere, gospod Ignac Koren moravško kapelanijo ter nastopiti kot ekspozit na Ubelskem na Notranjskem. Moral se je posloviti od mične moravske doline ter od prijaznih mu Moravčanov, kateri sedaj obsojajo gg. kapelana Martina in dekana, katerih hudobija in zavist je pognala sivolasega starčka proč od njih. — Skoro dvanajst let je častitljivi gospod Koren mirno preživel med Moravčani, on ni bil hujskač, ni bil razgrajač, ampak bil je usmiljen, radodaren in miren človek, ki ni nikdar rad uklonil svojega tilnika pred političnim poveljem svojega šefa. Kot duhovnik stare vere je grozno sovražil katoliško izobraževalno društvo, kakor tudi ustanovitelja njegovega — slovečega kapelana Martina, ki je dražil bolehnega starčka s tem, da je v kapelanski sobi odpiral okna in mu delal prepah, ga zaničeval po pobalinsko in intrigiral zoper njega pri dekanu. Zoper mu je bil sostanovalec, ki je goljufal visokočastitega z bilečo svetilko in uhajal v temno noč. Neki psalmist pravi: «Ljubijo temoto, ker so hudobna njih dela.» — In ravno radi tega, ker je blagi starček sovražil infamnega kolega ter njegovo ostudno politiko, prikazal se mu je tudi v podobi visokočastitega gosp. dekana neusmiljeni preganjalec. Srce se je trgalo ljubeznivemu gospodu Nacetu vsled te hudobije, kar je pri slovesu na prižnici očitno pokazal, kajti rekel je: «Božja previdnost je, in če ni božja, je pa človeška, da moram iti odtod.» Solze so mu zalivale oči, in ni se hotel odpeljati na dekanovem vozu, odšel je, kakor menda še nikdar nobeden moravški kapelan — čez Limbarsko goro na svojo novo službo!

Družba sv. Cirila in Metoda slovenskemu narodu.

Akademično ferijalno društvo «Prosveta» je uvedlo narodni kolek v korist družbe sv. Cirila in Metoda in iz krasnih uspehov, ki jih je v kratki dobi doseglo pri tem rodoljubnem podjetju, je razvidno, da tiči v narodnem kolkov nov trajen vir dohodkov naši šolski družbi.

Družba sv. Cirila in Metode je prevzela dne 18. avgusta t. l. kolek v svojo upravo ter tem potom prosi vse domoljubne Slovence, da jo podpirajo. Z narodnim kolkom hočemo prenesti narodni davek na rame najširšega občinstva, ki se mu stem omogoči položiti tudi najmanjši obolus na oltar domoljubja.

Kakor majhne kapljice, naj se zbirajo darovi iz vseh pokrajin, kjer se čuje govornica slovenska; stekajo naj se v močne potoke in široke reke, ki bodo ustavile tuji naval. Naj je ne bo listine, ne pisma, ne razglednice, ki bi ne nosila znamenja, da jo odpošilja rodoljubka ali rodoljub. Kolekovane vstopnice na vseh zabavnih prireditvah naj bodo znak, da ni trenotka, v katerem bi Slovenec pozabil slovenske dece. Vsa narodna društva naj s kolekovanjem svojih listin in razširjanjem koleka dokažejo, da umevajo pomen medsebojne podpore narodnih organizacij. Znamenje narodne trgovine naj bo, da se v njej dobiva narodni kolek. Občinstvo naj ga povsod odločno zahteva.

V polnem zaupanju, da bo vse slovensko občinstvo podpiralo razširjevanje narodnega koleka beleži

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda

v Ljubljani, dne 25. avgusta 1904.

Opomba. Z ozirom na pošto se priporoča lepiti kolek na drugo stran odpošiljatve. — Trgovcem in trafikam se zamore, ako naročajo najmanj 1000 izvodov na njihovo izrecno zahtevo dovoliti rabat. Če takoj plačajo naročene koleke, dá jim družba na 1000 izvodov 50 po vrhu. — Narodni kolek se naroča z naslovom: «Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.» To vodstvo uraduje v društvenih prostorih «Narodnega doma», prvo nadstropje, v Ljubljani od 3. ure popoldne do 6. zvečer vsak dan izvzemši nedelje in praznike.

Novičar.

Na Gorenjskem.

Načelnikom cestnega odbora za skladovni okraj Kranj je bil minuli ponedeljek izvoljen g. Franc Strupi, posestnik iz Čirčič, njegovim namestnikom pa Henrik baron Lazzarini, grajščak v Smedniku.

Cerkljanske občinske volitve. Postavna doba sedanjega občinskega odbora v Cerkljah poteče nekako te dni. Vendar sedanji občinski odbor — kakor čujemo — ne bo razpisal volitev precej po preteku te dobe, temveč šele okoli božiča, kajti tedaj lahko pride nadzorovat in vodit volitve znani profesor «Merkač» iz Bukovine. Če je to res, da hoče občinski odbor radi tega človeka odlagati volitve, tedaj prosimo pristojno oblast, naj ukaže cerkljanskemu občinskemu odboru, da razglasi nove volitve takoj, kakor hitro poteče poslovna doba, ker postava je za vse enaka, ne pa izjema na ljubo in korist kakemu profesorju Merkaču.

Slike iz Lurda. Pod tem naslovom priobčuje «Slovenec» podlistke znanega klerikalnega vodja dr. Šustersiča, in vsakdo, ki ima količkaj razuma, ko prečita te suhoparne tirade, se mora smejati, kako zna ta mož farbati omejene kranjske duhovnike. Stem pa bi rad naredil «Slovenec» tudi nekaj reklame zaslepljenemu ljudstvu. Povsod iščejo te nenasičene vrane, kje bi izkoristili ubogo kmetško ljudstvo ter si polnili nikdar site bisage. Posrečilo se jim je na raznih krajih, a tako plodonosno še nikjer, kakor ravno v Lurdu na Francoskem. Tu izkoriščajo kar na debelo ljudsko nevednost in ljudsko praznoverstvo. V velikem številu hiti kranjsko nevedno ljudstvo gledat «čudeže» v Lurd, ta švindeli, ki koristi le kranjskim duhovnikom, kateri si polnijo svoje žepe s svellimi kronicami sestradanega ljudstva ter francoski vladi, kateri donasa to ljudstvo vsako leto lepo število mastnih tisočakov. Ubogi kmet! Marsikatera družina nima djati kaj v lonec; edino kravico ima in še to proda, da gre žena v Lurd gledat «čudeže». In tudi pri nas na Gorenjskem je veliko tacih, ki jim je letos toča pobila, in ki imajo ravno toliko, da žive, za lurski švindeli ali kako drugo božjo pot pa, ako bi «gospud» rekli, gre tudi zadnja kravica s hleva. O teh «lurskih čudežih» je začel te dni dr. Šustersič pisati v «Slovencu» podlistke in kranjski duhovniki jih odobravajo, ker jim — nese. Znat' se mora!

Promenadni koncert tukajsnje meščanske godbe, ki se je vršil pretečeni četrtek, je privabil mnogo občinstva. Priznati moramo, da je kranjska godba pod dobrim vodstvom in sploh na svojem mestu, a žalibog, igrajo se, kakor smo opazili že pri nekaterih promenadnih koncertih, skoro izključno nemški komadi in to v slovenskem Kranju! Ali nimamo na razpolago dovolj slovenskih komadov?

Veliko ljudsko veselico z javno tombolo priredi prostovoljno gasilno društvo v Strazišču v nedeljo, dne 4. septembra ob pol 4. uri popoldne na «Pantah». Po tomboli: Županova Micika. Igrokaz s petjem v dveh dejanjih. Spisal Linhart. Vstopnina k igri: Sedeži 60 vin., stojišča 20 vin. Po igri umetalen ogenj, prosta zabava in ples. Iz prijaznosti sodeluje meščanska godba iz Kranja. Točilo se bode izvrstno pivo in pristna vina. Jestvine preskrbi «Planinski Janez iz Ljubljane». Dohod raz glavne ceste mimo šole. V slučaju slabega vremena se vrši veselica dne 8. septembra. Ker je čisti dohodek namenjen v pokritje stroškov za gasilno orodje, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi odbor.

Ukradeno je bilo v sredo proti večeru nekemu gospodu pred vrati hotela Peternel na Bledu ne veliko rabljeno kolo «Styria» št. 64.825, model F. Na prvem kolesu je pneumatika «Burennpneumatik», na zadnjem pa «Deckmantel» Continental. Eno pero (Feder) pod sedežem je polomnjeno. Če bi slučajno kdo videl tako kolo, naj blagovoli poročati g. Jos. Ažmanu, nadučitelju na Breznici, pošta Žirovnica.

Čisti dohodek veselice, ki se je vršila na Jesenicah v korist Kadičnikove kočje na Golici, znaša 501 K 70 v.

Vinsko trgatav z veselico priredi slovensko pevsko in bralno društvo «Triglav» v Radovljici v nedeljo, dne 4. septembra 1904 v velikem, novozgrajenem paviljonu sadne razstave. Spored: 1.) Prihod vaškega župana z vinčaricami in vaško godbo; 2.) govor župana; 3.) trgatav; 4.) petje; 5.) šaljiva pošta in korijandoli; 6.) komični prizor, prosta zabava in ples, pri katerem svira meščanska godba na lok. V paviljonu se dobivajo mrzla jedila in dobra pijača. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina 60 vin. za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen knjižnici bralnega društva, se preplačila hvaležno sprejemajo. K obilni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

Gasilno društvo v Gorjah praznuje dne 4. septembra desetletnico svojega obstanka z veselico. Dopoldne — kakor že omenjeno — se vabljeni društva z domačim društvom udeležijo maše in pridige primerne za ta dan, popoldne bo pa vrtna veselica pri V. Janu (Mačku) v Spod. Gorjah, kjer bo veliko dvorišče izpremenjeno v planinsko sotorišče. Šest godcev na pihala bo godlo lepe koračnice, blejski pevci bodo peli lepe planinske pesmi, vmes bo šaljiva pošta in srečkanje, videle se bodo tudi vse domače gore v pravi podobi, strelci bodo poskušali svojo srečo i. t. d. Torej zabave dovolj. Kdor hoče en dan vesel biti in pozabiti težave in skrbi vsakdanjega življenja, naj pride v nedeljo 4. septembra v Spodnje Gorje k «Mačku».

V cestni odbor kranjskogorski je deželni odbor imenoval gg. Ivana Klinarja, župana na Jesenicah, in Alojzija Schrey-a, c. kr. nadpoštarja na Jesenicah.

Iz selške doline. V vasi Podlonk je pretečeni teden pogorela hiša in gospodarsko poslopje posestnika po domače «Toneka». Imenovani je bil zavarovan pri banki «Slaviji» za malo svoto. Kako je nastal ogenj, se ni moglo dognati, ali vsekakor je čudno in sumljivo, da je v vasi Podlonk tekom enega meseca že tretjič gorelo in vsakokrat je pogorela samo ena hiša.

Na lov je prišel k sv. Ani nad Trzičem predsednik ogrskega državnega zbora bivši minister Dezider pl. Perczel.

Častno priznanje je deželni predsednik po naročilu ministrskega predsednika izrekel Ivanu Rabiču in Tomažu Lakoti iz Mojstrane, ki sta z veliko spretnostjo in redkim pogumom rešila turistka Antona Gregorca.

Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kamniku vabi na veliko vrtno slavnost v nedeljo 4. septembra 1904 na vrtu Fischer-jevega hotela, s prijaznim sodelovanjem prvega slovenskega pev-

skega društva «Lire» in kamniškega salonskega orkestra. Začetek ob 3. uri popoldne. Vstopnina za osebo 60 v. Preplačila se hvaležno sprejemajo. Slavnost se vrši v korist Ciril-Methodovi družbi. — Spored: 1. Slavnostni koncert. 1. V. Parma: «Mladi vojaki», koračnica. 2. F. Herold: Overtura k operi «Campa». 3. F. Gerbič: «Slovenski brod», moški zbor. 4. * * * Slavnostni govor. 5. V. Parma: «Triglavske rože», valček. 6. Lj. Hudo-verniki: «Naša zvezda», moški zbor z bariton-samospevom. 7. G. Triton: «Izrednosti», potpuri. 8. S. Gregorčič: «Naš čolnič otmimo!» deklamuje gospica Josipina Tominceva. 9. F. S. Vilhar: «Bolgarska davorija», moški zbor. 10. R. Eilenberg: «Mlin v logu», značilna slika. 11. F. S. Vilhar: «Na vrielu Bosne», moški zbor z bas-samospevom. 12. * * * «Petrograjska vožnja na saneh», polka hitra. II. Obleganje čerkeskih šotorov. Aranžma kamniških rodoljubkinj. Prostovoljna razprodaja razno-vrstnih stvari za grlo, želodec pa tud' za oči. Vedeževalka za Starim gradom. Bitka pred Port-Arturjem. Zvečer ob magični razsvetljavi velikanska presenečenja v puščavi Kalahari. Prosta zabava.

O sadni razstavi v Radovljici. Udeležite se sadne razstave, poučujte se! Otvoritev sadne razstave v Radovljici je predurmi. Zaradi tega so oni za sadjarstvo in domači gospodarski napredek zanimajoči se krogi naprošeni, naj opominjajo sadjerejce, da pošljejo svoje sadje na razstavo! Župani, načelniki kmetijskih prodajalnic, učitelji, zasebniki, osobito pa duhovščina po deželi naj deluje na to, da se naši sadjarji udeležijo razstave v kar največjem številu. Marsikateri kmetovalec, ki ima lepe vrste sadja, bi se rad udeležil in si pridobil odlikovanje, t. j. zlato, srebrno ali bronasto svetinjo, pa morda slučajno niti ne ve za razstavo, in bode morda celo vznevoljen, ako po lastni krivdi zamudi to ugodno priliko. Zlasti pa naj se navaja ljudstvo, da pridno obiskuje razstavo in se udeleži pouka, ki se bo ondi vršil o sadjarstvu in posebno o načinu, kako bi donasala sadjereja več dobička. Onim razstavljalcem, ki žele, da njih sadje pride na razstavo že pri otvoritvi iste, polaga pripravljani odbor na srce, da vposljejo golovo do 12. t. m., da bode odboru mogoče sadje uvrstiti na določeni prostor o pravem času. Da si prihranijo razstavljalci kar možno truda, naj sadje po 3 do 5 komadov zavijajo v papir, prilože listek z domačim imenom sadne vrste, ako jim pomološko ime slučajno ni znano, ter tako zavito zložijo v zaboj in oddajo na pošto ali železnico. Pošiljatve naj gredo vse na odbor sadne razstave v Radovljici franco voznine.

•Tudi na Kranjskem. Naša članka pod tem naslovom je ponatisnil «Slovenski Narod» kot uvodnik. «Slovenca» je to hudo zbolelo. In ker mu ni za stvar, ampak le za lastno korist, je v četrtkovi svoji številki obrcal napredno stranko v notici «Iz naprednega političnega cir-kusa», da mu le ni bilo treba člankov ponatisniti in s tem priti z vlado navskruz. Kaj več povemo «Slovencu» v prihodnji številki.

Malo pojasnila. V sobotnem «Slovencu» je znani «Slovenčev» poročevalec, bivši kapelan v Trziču, «županov Jože» iz poljanske doline vzel mene in mojo družino na piko. Nikakor ni moj namen se zagovarjati proti tako nizkotnim čenčastim napadom, pač pa hočem nekatere stvari pojasniti in nekoliko se pristaviti, da bo poročilo popolno. Mene se dolži in se mi očita veliko pregreho kot poročevalcu «Gorenjca» in «Slovenskega Naroda». Naj bo! Povem pa, da imata imenovana lista še druge poročevalce in to čisto priproste ljudi. Da se spiše kak dopis ali poročila kaka novica, zato pač ni treba visokih šol dvakrat pohajati, povrh pa še imeti bogoslovne študije, kar vse ima imenovani «Slovenčev» poročevalec. Glede očitja, da se je meni mudilo k poroki, se temu toliko ne čudim, saj ima on najlepše izgled v svoji lastni družini. Men. se je res mudilo v toliko, ker je bilo tedaj že konec predpusta in bi bil moral drugače čakati kaka dva meseca. Upam, da je on že toliko poučen o zakonskih skrivnostih, kaj pomeni čas med 17. februarjem in 27. decembrom. Če hoče, se lahko prepriča v Ljubljani v Šenklavžu in v Žireh v župnišču. Radi

civilnega zakona, cesar se ne spominjam, da bi bil govoril in ako sem, toraj sem le v šali, mu toliko povem, da, če bi bil danes na tem, tedaj se odločno in gotovo dam civilno poročiti, kakor pa od take osebe, kot je «Slovenčev» poročevalec. Je pa dar, stolnino od poroke in to samo od poroke, žal, da se to vlačil na dan, 10 kron duhovnik, ki naju je poročil, obrnil v druge namene; bila je to njegova prosta volja in se mu še ni in tudi ne bo nikdar to očitalo. Tukaj pa je poročevalec nekaj zamolčal ali pa ni vedel. V hiši, kjer se je to godilo, da sem povelečeval civilni zakon in kamor so me povabili, sem govoril in tega se dobro spominjam tudi o celibatu in zakonu v duhovskem stanu ter dokazoval, da bi bilo to prava sreča ter bi odvrnilo mnogo pohujšanja. Najbrže, če bi bil celibat odpravljen, bi imel tudi že «županov Jože» vse druge pojme o svetu, ker on bi bil gotovo med prvimi, ki bi skočili v zakonski jarem. To idejo bodem tudi širil med ljudstvom, četudi ne bodem veliko dosegel; seme se mora pričeti sejati, enkrat bo že nekaj rodilo. Ravno tako vstrajam in bom vstrajal o «kancelparagrafu», da ga jaz ne bom odpravil, a čas ga bo, kakor že drugod. O kozarcih pa Jože lepo molči! Se še spominjaš na kuhinjsko posodo? Na Hotavljah se je plesalo, vzelo licenc in to tudi poljanski profesor še zdaj ponovi; doseglo se je tedaj ravno nasprotno. Knjig Slovenske Maticе in družbe sv. Mohorja, cenzuriranih od nemškega škofa, gotovo ne sprejemem in naj mi jih podari kdor hoče. Tajnost je, da Mohorjeva družba podpira na Koroškem nemški klerikalizem in niti vinarja ne da za slovenski zivelj. Upam, da dobim v prihodnje dosti posnemovalcev — čas bi že bil. Sploh je pa teh knjig on sam potreben, saj njegove obzorje ni dosti čez omenjene knjige. Pri sokolski slavnosti niti govoril nisem z g. dr. Tavčarjem, pač pa z gospodom Lampretom in Cirilom Pircem. Joj, to je groza! Zdaj pa še par besedi o moji zakonski zvestobi in ljubezni. Ljuba duša, starem se, a po srcu sem pa še silno mlad ter še vedno rad sedem h kakemu mlademu dekletu, gotovo rajši kot h kakemu pijanemu faretu, če ima še toliko žegnov. Klofute, ktere od moje žene dopisnik meni domneva, teh nisem jaz dobil, pač pa jih ima ona pripravljene za «Slovenčevega» dopisnika, da mu jih bo priložila na cesti kljub vsej njegovi maziljenosti, če bode še njo vlačil po časopisih. Toliko se mi je zdelo potrebno stvar pojasniti z zagotovilom, da bodem šel ta pota ko dozdam. Tudi ne mislim še Poljan zapustiti, posebno zdaj ne. Zahvalivši se že naprej za vse še na dan spravljene moje grehe in slabosti, da bom vedel obuditi pravi kes in pokoro, se bilježim s svojim starim imenom

Poljane, 30. avgusta 1904. Lovric Perko.

Poljanski kapelan je pri zadnjih volitvah obljubil, da se bo ognil pri pobiranju bere liberalnih hiš. Ker se bliža čas bere, ga moramo opozoriti na to obljubo in mu povedati, da je nekaj liberalcev že tudi pod našo faro spadajočih v javorski in tratarski občini. Tedaj, če mu je res kaj na stvari, se bode tudi ognil vseh onih v imenovanih dveh občinah.

Za regulacijo Sore med Bukovico in Dolenjo vasjo je bil komisijonalni ogled dne 30. m. m. Pregledoval je tek Sore deželni nadinžener Sprisaj. Ogleda so se udeležili tudi nekateri prizadeti kmetje z županom in podžupanom.

V Crngrobu bo jutri velik shod s procesijami vseh župnij starološke dekanije. Na koncu je oznanjen «ofer».

Imenovana je za učiteljico pri Sv. Lenartu nad Škofjo Loko gospodična Ana Dragatin, ki je dosedaj služila na Stajarskem.

Medved se klati — kakor se nam poroča — na Jelovici. Zasedli so ga ta teden, ko je na njivi ruval korenje, nekemu kmetu (Novaku) pri Drazgošah je tresel češplje; tudi je srečal na Jelovici neko žensko in se postavil na zadnji nogi. Domneva se, da je ušel kakemu potovalnemu medvedarju.

Ponesrečil se je prejšnji teden v kamenolomu Roka Debeljaka na Lipnici med Podnartom in Kropo kajzar Martin Špendov iz Srednje Dobreve. Delal je v kamenolomu

šele drugi dan in ko je kopal pod večjo skalo, se je ista utrgala ter ga tako hudo pritisnila na prsa, da je čez par ur potem umrl. Zapustil je baje 8, večina še majhnih in nepreskrbljenih otrok in vdovo. Ker pa je bil njegov glavni posel krovstvo, je bil k sreči zavarovan pri tržaski zavarovalnici zoper nezgode in tako bode zdaj osirotela nesrečna družina vendar dobivala od te izdatno pomoč.

Slovensko akad. ferijalno društvo «Sava» naznanja, da se je odbor, voljen na prvem rednem občnem zboru, sestavil sledeče: predsednik: cand. iur. Fran Kandare, podpredsednik: stud. iur. Fran Irgolič, tajnik: stud. geod. Josip Šinkovec, blagajnik: cand. iur. Alojzij Lavš, namestnika: stud. geod. Josip Perovšek in cand. phil. Ferd. Marolt, preglednika: cand. phil. Ivan Janc in cand. phil. Emil Vodeb.

II. redna javna telovadba «Gorenjskega Sokola» se vrši prihodnjo nedeljo na glavnem trgu. Po telovadbi bo koncert tukajsne meščanske godbe.

Gasilno društvo v Stratišču priredi slavnost blagoslovljenja novega doma in brizgalne v nedeljo, dne 11. t. m.

Križem sveta.

Kolera se je pojavila v Perziji. Umrlo je že nad 200.000 ljudi, od teh samo v glavnem mestu Teheranu 30.000, t. j. 5%, vsega prebivalstva.

Vse petrolejske ahrambe so gorele v Hobokenu v predmestju Novega Jorka. Ponesrečilo je 9 delavcev. Štirje so popolnoma zgoreli. Vagoni s petrolejem so v ognju. Zgorelo je že do 28.000 sodov petroleja.

Ali bo na Balkanu vojaka? «Peterb. Vjedomosti» poročajo iz Carigrada, da so v ruskih političnih krogih razširjena poročila, da bo po končani žetvi v Makedoniji zopet buknila vstaja! Turška vlada je mnenja, da je vstaja gotova in zato ne odpusti mobilizirane turške rezervnike. V Smirni je pripravljenih 5000 turških vojakov, da odpotujejo v Solun. V Drinopolju so Turki iz najboljšega moštva sestavili novo divizijo. Tudi v Bolgariji natihoma nadaljujejo z mobilizacijo bolgarske armade. Bolgarski politik smatrajo vojsko Turčijo za neizogibno stvar. Turčija menda le še čaka, da pade Port Artur in tedaj bo takoj napadla Bolgarijo. — Na Nemškem je Turčija naročila dve novi topničarki z brzostrelnimi topovi.

Gospodarske stvari.

Razglas o sprejemu gojenk v gospodinjsko solo c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. Meseca oktobra se otvori sedmi tečaj gospodinjske šole, ki bo trajal 12 mesecev. Gojenke morajo stancvati v zavodu, ki je pod vodstvom č. gg. sester iz reda sv. Frančiška. Zavod je v posebnem poslojju poleg Marijanišča na Spodnjih Poljanah v Ljubljani. Pouk, ki je slovenski in brezplačen, zavzema poleg verouka, vzgojeslovja, zdravoslovja, ravnanja z bolniki, spisja in računstva vse one predmete, ki jih mora umeti vsaka dobra gospodinja, zlasti se pa poučuje teoretično in praktično o kuhanju, šivanju (ročnem in strojnem), pranju, likanju, živinoreji, mlekarstvu, vrtnarstvu i. t. d. Gojenke se istotako vežbajo v gospodinjskem knjigovodstvu ter v ravnanju z bolniki in bolno živino. Gojerke, ki se žele učiti nemškega jezika, dobe v tem predmetu brezplačen pouk in priliko, da se v enem letu zadosti privadijo nemškega jezika. Gojenka, ki bo sprejeta v zavod, plača na mesec za hrano, stanovanje, kurjavo, razsvetljava, perilo, t. j. sploh za vse, 30 K, ali za ves tečaj 360 K. — Vsaka gojenka mora prinesiti po možnosti naslednjo obleko s seboj: Dve nedeljski obleki, tri obleke za delo, dva para čevljev, nekaj belih in barvanih jopic za ponoči, štiri barvana spodnja krila, dve beli spodnji krili, šest srajc, šest parov nogavic, 10 do 12 žepnih robcev, šest kuhinjskih predpasnikov in tri navadne predpasnike. (Predpasniki za delo se tudi preskrbe v zavodu proti plačilu.) Če ima katera več obleke, jo sme prinesiti s seboj. Deklice, ki hočejo vstopiti v gospodinjsko solo, morajo: 1.) dovršiti že 16. leto; le izjemoma, v posebnem oziru vrednih slučajih se more dovoliti sprejem mlajših učenk;

2.) znati citati, pisati in računati; 3.) predložiti zdravniško spričevalo, da so zdrave; 4.) predložiti obvezno pismo starišev ali varuha, da plačajo vse stroške; 5.) zavezati se, da bodo natančno in vestno izvrševali vsa dela, ki se jim nalože, ter da se bodo strogo ravnale po hišnem redu. Prošnje za sprejem, ki jim je priložiti šolsko in zdravniško spričevalo ter obvezno pismo starišev, oziroma varuha, naj se pošljejo do 15. septembra t. l. glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani. V prvi vrsti se v gospodinjstvo šolo sprejemajo deklice, ki imajo domovino pravico na Kranjskem; če pa bo v šoli prostora, se bodo sprejemale tudi prosilke iz drugih dežel. Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske. V Ljubljani, dne 15. julija 1904.

Dobavni raspis za les. C. in kr. pomorski stavbeni urad v Pulju je naznanil trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da je za leti 1905 in 1906 razpisana dobava različnih vrst lesa. Dobaviti bo vsako leto približno 30 vagonov stavbenega lesa, 45 vagonov rezanega in 5 vagonov lesa za podstavke (Staffelhölzer). Ponudbe je najkasneje do 9. septembra t. l. poslati pod naslovom: «K. u. k. Marine-, Land- und Wasserbau-Amt» v Pulju. Izvod dobavnega raspisa, obsegajoč natančnejše dobavne pogoje, je v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled in v prepis.

Dobavni raspis. C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da bo potom ponudeb oddalo dobavo raznovrstnega blaga za leto 1905. Med drugim bo dobaviti mecesnov les za mostove, tramove, prage (švelarje) iz hrastovega, mecesnovega in borovega lesa, deske, tramove, late, stebre, mecesnov in smrekov les, trd in mehak les za vozove, krajnike, oglje iz mehkega in trdega lesa, ročaje za orodje, toporišča za sekire, kladiva in lopate, okovane cize (šajterge), brezove metle i. t. d. Za to dobavo potrebni ponudbeni vzorci in podrobni izkazi o vrstah, množinah in merah ter občni in posebni dobavni pogoji se lahko pogledajo in tudi brezplačno dobe proti vposiljatvi poštne pri imenovanem ravnateljstvu, ki daje tudi vsa pojasnila glede dobavnih pogojev. Ponudbe s potrebnimi prilogami je vposlati najkasneje do 10. septembra t. l. do 12. ure opoldne c. kr. ravnateljstvu državnih železnic v Beljaku. Prepis dobavnega raspisa leži na pogled v pisarni trgovinske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Dobavni raspis. C. kr. trgovinsko ministerstvo naznanja trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da si namerava c. in kr. vojno ministrstvo potom javne konkurence pri malih obrtnikih zagotoviti za leto 1905 različne predmete iz usnja za vojaško opravo. Dobaviti je vsakovrstne čevlje, jermena, tornistre, taske t. t. d. Vsak obrtnik se mora sam ali kot član obrtne zadruga udeležiti dobave, vendar pa mora v obeh slučajih posredovati pristojna zadruga. Ponudbe je kolekovati s kolekom za 1 K in jih najpozneje do 7. septembra t. l. do 12. ure opoldne vložiti pri oni trgovinski in obrtniški zbornici, v katerem okolišu ponudnik biva, na Kranjskem toraj pri trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani. Varsčine in vzorcev ni treba polagati. Natančnejši pogoji, ponudbeni vzorci in seznam predmetov ter cen so na pogled v trgovinski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

Rusko-japonska vojna.

Na Daljnem Vztoku vršil se je te dni zopet hud boj, ki je prizadel Japoncem velikanskih izgub. Dne 30. avgusta stala je pri Liaojanu velika armada, broječa približno pol milijona bojnikov, in 1500 topov. Boj se je pričel ob 5. uri zjutraj in trajal do 9. zvečer. Japonci so strahovito streljali in naskakovali središče in desno krilo, a vsi njihovi naskoki so bili zmoglavno odbiti, nakar so Rusi začeli z naskakovanjem in Japoncem odvzeli več poprej izgubljenih pozicij. Ob 4. uri popoldne so zopet Japonci poizkusili naskočiti desno krilo, a so bili takoj odbiti. Svoj višek dosegli so Rusi dne 31. avgusta ob 2. uri popoldne. Tu so Japonci z vso silo naskočili južno fronto Rusov, a morali so se daleč nazaj

umakniti z velikanskimi izgubami ter so bili poraženi na celi črti. Pri tem je bilo vjetih čez 200 Japoncev ter ranjenih in mrtvih do 2000; izgubili so tudi 40 topov. Izguba na ruski strani ni znana. Boj traja še in, kakor se čuje, bo trajal še par dni, predno se odloči bitka. Doslej še ni nobena stranka dosegla kakega povoljnega uspeha.

Izpred Port Arturja se poroča: Dne 28. avgusta, proti 4. uri zjutraj so napadli Japonci močno utrdbo «Z aredoutvi» na ruskem desnem krilu. Priplazili so se do trdnjave ter jo napadli, a morali so se takoj umakniti. Pri nekem spopadu so bili Rusi in Japonci tako gosto pomešani, da niso mogli rabiti nobenega orožja. Bodli so se z bajoneti, pri tem so marsikateremu glavo popolnoma odrezali. Med to moritvijo pa so grozovito gromeli topovi. V kratkem pride do boja pri Harbinu, kjer stoji že zdaj 100.000 Rusov, ki zadajo Japoncem končni udarec. Tudi v Mukden prihaja vsak dan 1700 do 1800 Rusov.

«Daly Chronicle» poroča, da so Japonci opustili nadaljno bombardiranje Port Arturja, ker so se prepričali, da trdnjave ni mogoče zavzeti z naskokom. Sedaj hočejo Japonci trdnjavo le strogo obkoliti.

Najnovejša današnja poročila pravijo, da so Rusi še vedno gospodarji Liaojana. Japoncev je padlo doslej v tej bitki 25.000.

Koliko bo stala Ruse vojna z Japonci? Neki ruski gospodarski list trdi, da je bilo v prvih šestih mesecih 257 1/2 milijona rubljev vojnih stroškov. Za nadaljno bojevanje bodo Rusi porabili 200 milijonov tujega in 150 milijonov rubljev domačega posojila. Skupnih stroškov bo 770 milijonov.

Tedenski sejem v Kranju dne 29. m. m.

Prignalo se je 127 glav goveje živine, 18 telet, 143 prašičev, 43 ovac, — kozlov, 165 buš. — 50 kg: pšenice K 11.—, prosa K 7·50, ovska K 8.—, rži K 8·50, ajde K 10.—, ječmena K 7.—, fižol: mandalon in ribničan K 14.—, koks 15.—.

Poslano.)*

Izjava.

Z ozirom na vprašanje v zadnjem «Gorenjcu», kdo je v odboru za sadno razstavo v Radovljici, izjavljamo podpisani, da smo iz prvotno izvoljenega odbora za to razstavo izstopili že pred par tedni, ker ne moremo s svojimi imeni kriti vihravega in samovoljnega vodstva.

J. Žirovnik, nadučitelj, s. r. — V. Jan s. r. — Fr. Rus, nadučitelj, s. r. — Jos. Ažman, nadučitelj, s. r. — A. Potočnik, župan, s. r. — J. Petercel, župan, s. r. — Iv. Šemrl, šolski vodja, s. r. — A. Grčar, nadučitelj, s. r. — V. Hudovernik s. r. — Josip Mulej, posestnik, s. r. — Iv. Žark, župan, s. r. — J. Rihteršič, nadučitelj, s. r.

*) Za vsebino je uredništvo le toliko odgovorno, kolikor zahteva zakon.

Šivalni stroji in kolesa

Tovarniška zaloga 121—5

Ivan Jax-a v Ljubljani

Dunajska cesta 17

priporoča svoje najbolj priznane

šivalne stroje in kolesa

Ceniki se dopošljejo na zahtevanje zastoj.

Franc Wogroli

drž. preizkušeni učitelj vse godbe, se je sedaj

preselil

v Roosovo hišo l. nadstropje. 149—1

Zahtevajte 'Gorenjca' v gostilnah in kavarnah!

Zaloga „Belske kisle vode“

Vellacher Sauerbrunnen 4—17

pri Albinu Rantu, Kranj, Savsko predmestje.

1 zaboj (50 steklenic) 8 K.

Najboljše strune za citre, gosli in kitare.

Tapetnik in preprogar

Dragotin Puc

Ljubljana, Dunajska cesta 18

Izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi tudi vse predmete te stroke lastnega izdelka.

Vodja podružnične zaloge pohištva prve kranjske mizarske zadruge v Št. Vidu nad Ljubljano.

Odlikovan z zlato svetinjo in častnim križcem v Parizu dne 28. februarja 1904. 136—4

Kdor hoče kupiti

ceno in dobro barvo

pravega domačega izdelka, brez vsake zmesi (Schwerspatt), kakor se nahaja v nekaterih tovarniških barvah, naj se blagovoli obrniti na domačo zalogo

J. Wohlgemuth

132—5

v Kranju, glavni trg št. 118.

Več delavcev

proti mesečni nastavi in dobri plači išče 146—1

„Delniška pivovarna Laški trg“ pri Celju.

Srejemajo se le krepki, zdravi in ne nad 35 let stari delavci.

Ponudbe je pošiljati na ravnateljstvo gorenje pivovarne.

Dijaka

iz dobre rodbine za prvo in drugo gimnazijo se sprejmeta v strogo nadzorstvo in hrano s 15. sept.

Kje, pove upravnistvo «Gorenjca».

145—1

Mestna hranilnica

v Kranju

obrestuje hranilne vloge

po 4 odstotke

brez odbitka rentnega davka

9—18 katerega plačuje iz lastnega.

Stanje vlog K 3.432.029 32. Stanje hipoteknih posojil K 2 003 069 64.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsak-

dANJI kavni pijači.

Pariz 1900

„Grand Prix“

Najvišje odlikovanje.

Singerjevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovisnih.
 Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmoglosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravljeni za moderno umetno vezenje. Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno umetno vezenje.

Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izberi v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

Singer Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 6.

98—6

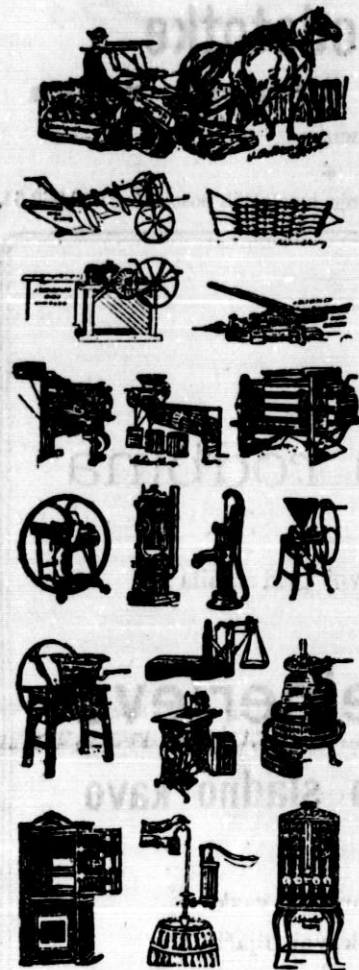
Dijake

iz boljših hiš, sprejme na stanovanje in hrano učitelj v Ljubljani.

Naslov pove upravištvo «Gorenjca».

147—1

že veliko let dobro znani
stroji vsake vrste
za poljedelske in obrtne potrebe

poljska orodja, stiskalnice za seno, trijerji, čistilnice za žito, mlatilnice, vitli, luščilnice za koruzo, mlinci za sadje, mlinci za grozdje, stiskalnice za sadje, stiskalnice za grozdje, mlinci za golanje, stroji za rezanje repe, slamoreznice, kotli za kuhanje kladje, sesalke za vino, pipe, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojico, škropilnice za gnojico, vodovodi, železne cevi, svinčene cevi, gumijevе cevi, konopnene cevi, priprave za točenje piva, priprave za sladoleđ, omare za led, mlinci za kavo in dišavo, stroji za delanje klobas, šivalni stroji, priprave za petrolej, železne blagajne, železno pohištvo, namizne tehtnice, steberske tehtnice, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, tehtnice na drog i. t. d. po zopet izdatno znižanih cenah, vse pod dolgoletnim jamstvom, po najugodnejših plačilnih pogojih tudi na obroke. Ceniki z več kot 400 slikami brezplačno in

franko! Dopisuje se v slovenskem jeziku. Prekupci in agenti zaželjeni! Piše naj se naravnost: 115—8

Ivan Schindler, Dunaj, III., Erdbergstrasse 12.

Vsi kmetovalci

se lahko pričajo, da je najboljšje sredstvo konje, krave, telice, vole, prašiče, ovce i. t. d. obdržati zdrave, močne, ješče in debele če se jim pri- mešuje h krmi

živinski prašek
iz lekarne Piccoli, pri Angelju, Ljubljana
Dunajska cesta.

En zavoj 1/4 kilogr. stane 50 vin., 10 zavojev 4 krone. — Zunanja naročila po povzetju.

Spštovani gospod Piccoli, lekar v Ljubljani.

Po večletni uporabi pri svojej živini in po velikem povpraševanju od svojih znancev in družih po Vašem živinskem prahu; prišel sem do prepričanja, da je vaš živinski prah izborno zdravilo, katero bi se ne smelo v nobenem hlevu pogrešati.

Z odličnim spoštovanjem And. Kocjantič.
Podgora pri Gorici, 13./VI. 1902. I. 199—47

Glinaste peči,
štedilnike, banje
za kopeli, kakor tudi kipe, vaze in
druge glinaste izdelke
v vseh barvah, tepešne in cene
priporoča prva in največja
kovarna
pečij in glinastih izdelkov
August Dreise
93—14
v Ljubljani.

Večkrat premisano!

Doktor pl. Trnkóczy-jev Kranjski redilni prašek za prašiče

148—1

je dobil v Londonu, Parizu in Rimu
1903 najvišje odlikovanje
Grand Prix!

Dalje na tisoče zahvalnih pisem, tudi uradno potrjenih. Ta redilna moka se meša med krmo že pujskom. Prašiči dosežejo največjo težo.

1 zavojček po 50 vin. se dobiva
pri trgovcih,

po pošti 5 zavojčkov v glavni zalogi

Lekarna Trnkóczy, Ljubljana.

Londonska medalja

Uradno poverilo.

Predloženi prepis se popolnoma strinja pisanemu originalu na dopisnici, katera ima znamke za 4 filerje in 2 vinarja.

Ljubljana, tretjega oktobra edentisočdevetstoena.

(Notarski pečat.)

Ivan Piantan, c. kr. notar.

Spštovani gospod! Moji prašiči niso žrli, tudi so bili sila revni. Slučajno sem dobil od enega mojih ljudi za poskušnjo en zavojček redilnega praška za prašiče. Človek se nora kar čuditi! Ne morem svojih prašičev dovolj krmiti, strašansko veliko požro, tako, da so se čez nekoliko dni močno izredili, hvala temu izbornemu sredstvu. Morem isto vsakemu najbolje priporočiti in ga bodem tudi priporočal.

Prosím z obratno pošto pet zavojev redilnega praška za prašiče. Belišče, Slavonija, 31. oktobra 1900.

Z velespoštovanjem

Josip Englishch
železniški nadziratelj.

Sedaj samo 60 glđ., zelo znižane vozne cene v Ameriko. Preje 105 glđ. Ravno ista vožnja in postrežba kakor preje. 63-22

Iz Ljubljane v Novi York samo 60 glđ. s prosto dobro hrano že v Hamburgu

v dežele: Pennsylvania, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana Kalifornija i. t. d., toliko višje, kolikor je tarifna cena po ameriški železnici, s priznano najboljšimi parniki družbe

Hamburg-Amerika Linie.

Kedor je odločen potovati, in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 kron are na moj naslov:

FR. SEUNIG, Ljubljana

Dunajska cesta 31.

„Zakaj so Vaši zobje tako beli?“

„Vsak dan rabim **O. Seydlovo higijenično kozmetično ustno vodo**, ki izvrstno vpliva na zobe in je bila s priznanjem odlikovana. Dobite jo lahko v lekarni pri sv. Trojici v Kranju.

38-26

System Balke

GOLDENE MEDAILLE BERLIN 1901.

42-25 **M. Podkrajšek**

frizer

za dame in gospode

Ljubljana, sv. Petra c. 35

priporoča za gojitev las in za umivanje glave svoj zdravniško priporočeni gor-ko in mrzlo zračni sušilni aparat. Suši brez nadležne vročine. Ne provzročuje skročenja las Vpliva dobro na pospeševanje rasti las. Dalje se izvršujejo vsakovrstna dela iz las. Oddelek za dame s separatnim vhodom.

71-21

Trgovina z železnino in špecerijskim blagom „MERKUR“ Peter Majdič v Kranju.

Priporoča bogato zalogo po nizki ceni, kuhinjsko posodo, mizarsko, ključavničarsko, kovaško, zidarsko, črevljarsko orodje in orodje za poljedelce, kakor pljuge, lemeža, železne brane, vile, motike, sekire, železne grablje; nadalje štedilna ognjišča, nagrobne križe, vodne žage, pile, kovanje za okna in vrata, žico, žičnike, katanovo lepko, železno in pocinkano ploščevino, karbolinej, trsje za obljanje

Zaloga mlatilnic,

trijerjev in vratil (gepeljnov).

Zaloga najboljšega sredstva proti muham — za živino — pod imenom „Sanori“.

stropov, vlite kotle. Veliko izber slamoreznic, plahit za vozove, železnih peči,

Roman-in Portland-cement, traverze, stare, železniške šine

šine za kolesa, podvozi in drugo železo, sesalke za vodnjake, cevi in vsakovrstno špecerijsko blago. Zaloga svetilk, zaloga različnih barv.

Foto-emajl
v barvah

Brožke, priveske,
gumbe za zapest-
nice, igle za kra-
vate i. t. d.

Jako lepa in primerna darila.

Izdeluje po vsaki fotografiji
Jv. Jagodic

49-23

fotograf v Kranju

Velik požar

se zamore lahko in naglo pogasiti
samo s 13-38

Smekalovimi brizgalnicami

nove sestave, koje od desne in leve strani vlečejo in mečejo vodo. V vsakem položaju delujoče, kretanje brizgalnice nepotrebno! Pri razstavi gasilnega orodja meseca avgusta 1903 v Pragi bila je naša tvornica R. A. Smekal odlikovana z dvema največjimi odlikovanji, in sicer: **S l. počastno diplomo za izboljšanje parnih in motor-brizgalnic ter lestev in z zlato kolajno za prednosti pri ročnih brizgalnicah za nove sestave.**

R. A. SMEKAL

Zagreb

skladišče vseh gasilnih predmetov,
brizgalnic, cevi, pasov, sekiric, sesalk
in gospodarskih strojev.

Loterijaka srečka dne 27. avgusta t. l.
Gradec: 80 43 82 33 63

Več učencev

sprejme takoj **Matija Ažman**, mizarski mojster v
Kranju. 143-3

Izšla je

„Dobra kuharica“

spisala Minka Vasičeva

v založništvu Lavosl. Schwentner-ja
v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po
pošti 6 K 55 h.

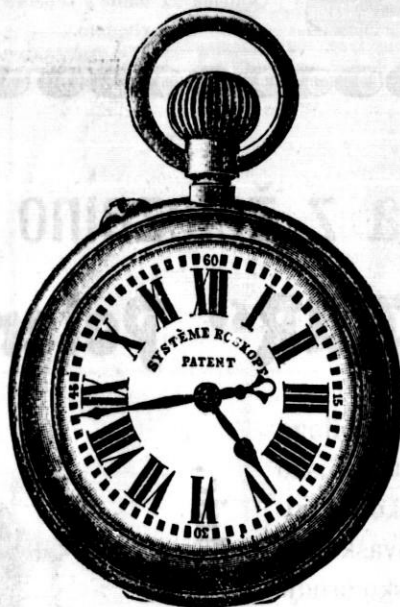
Obseza na 576 straneh več nego 1300 receptov za pravljanje najokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 3 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezana.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjakega stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umevnega jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih kuharjih knjigah nenavadne opreme, in konečno varčna gospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego znane nemške kuharske knjige. 10-44

H. Suttner, urar

v Kranju

priporoča svojo
izborna zalogo
ur,
zlatnine
in
srebrnine
po
najnižjih cenah.
Ceniki zastoj in
poštne prosto.
Razpošilja se na
vse kraje sveta.

Nikelasta anker-remont. roskopf. železničarjem dobro poznana, najtrpežnejša in natančna ura, prav fino kolesje. Pokrov stanovitno bel gl. 3-75, najfinejša znamka, gl. 6-50. 114-10

Ljubljanska KREDITNA BANKA v Ljubljani

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, svečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja v vsakemu žrebanju.

17-33

Polnovplačani akcijski
kapital K 1,000.000

Zamenjava in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone. Daje predjme na vrednostne papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. — Borzna naročila.

Podružnica v Spletju.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Ljubljana (Kolizej) R. LANG na Marije Terezije cesti

Zalagatelj društva c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.

Bogata zaloga pohištva vsake vrste v vseh cenah. Ogledala, slike v vseh velikostih.

Popolna oprava za vile. Specijaliteta: Gostilniški stoli.

Modroci iz žičnatega omrežja, afričanske trave ali žime, prve vrste vedno v zalogi.

97-14

Pohištvo iz železa, otroške postelje in vozički po vsaki ceni.

Čudovito poceni za hotele, vile in za letovišča 52 gld.

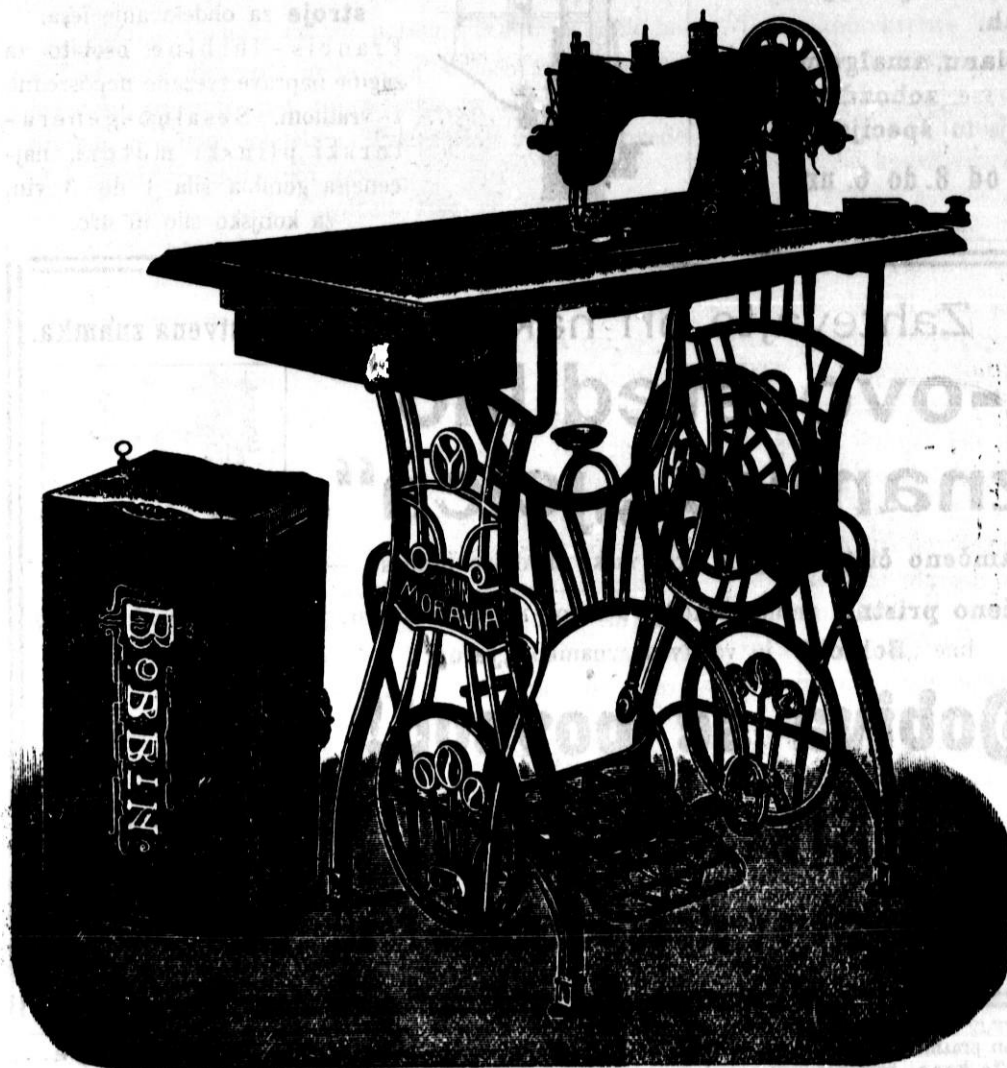
Specijalitete v nevestinih balah. Veliki prostori, prtilično in v I. nadstropju.

Oprave za jedilne sobe, salone, pred-sobe, cele garniture.

Za sobo: postelja, nočna omarica, o-mivalna miza, ob-šalnik, miza, sten-sko ogledalo.

Pozor!

86-16

„Moravija“-šivalni stroji so najboljši, najpripravnejši ter najtrpežnejši.

„Moravija“-šivalni stroji so jako pripravnici za umetno vezenje.

„Moravija“-šivalni stroji so poleg tega mnogo cenejši ter se dobivajo tudi na mesečne obroke.

Pouk za umetno vezenje na „Moravija“-šivalnih strojih vsaki dan in sicer brezplačno.

Cenike pošiljam zastonj.

Zaloga in pouk pri trdki

LOVRENC REBOLJ v KRANJU, glavni trg 189.

Zastopstvo vsakovrstnih poljedel. strojev trdke K. & R. Ježek (Blansko).

Slav. šolskim vodstvom
se udano priporočam za cenj. naročila šolskih tiskovin

Z odličnim spoštovanjem

Iv. Pr. Lampret, tiskarna v Kranju.

54-24

Zobo- tehnični atelje Oton Seydl

pri g. dr. E. Globočniku
v Kranju

Zobovja, tudi ne da bi se odstranile korenine, z ali brez nebne plošče, iz **kavčuka** kakor tudi **zlata**, dalje **vrvavnice** in **obturatorji** se izvršujejo po **najnovjših metodah**.

Plombe v zlatu, poroclanu, amalgamu in **cementu** kakor tudi vse **zobozdravniške operacije** izvršuje tu **špecialist**.

Odprto vsako nedeljo od 8. do 6. ure.

Išče se pod jako ugodnimi pogoji več in popolnoma zanesljiv

kolportér

ki bi po slovenskih krajih razpečaval brošure, časopise i. t. d.

Pojasnila daje upravništvo «Gorenjca».

109-11

JOSIP WEIBL

J. Spreitzerjev naslednik

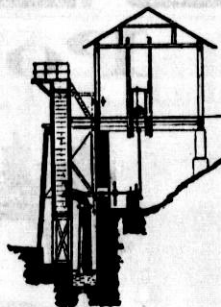
LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 4

Stavbeno-umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo.

Žično omrežje na stroj, obhajljne mize, ograje na mirodvoru, obmejno omrežje, vežna vrata, balkoni, verande, stólpne križe, štedilnike i. t. d. 103-17

Špecialiteta: valjični zastori (Rollbalken).

G. Tönnies

104-14

tovarna za stroje, železo in kovinolivarna v **Ljubljani** priporoča kot posebnost **žage in vse stroje** za obdelovanje lesa.

Francis-turbine osobito za žagine naprave zvezane neposredno z vrtilom. Sesalno-generatorski plinski motorji, najcenejša gonilna sila 1 do 3 vin. za konjsko silo in uro.

Zahtevajte pri nakupu Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Varstvena znamka.

Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad
119-10 ime „Schicht“ in varstveno znamko „jelen“.

Dobiva se povsod!

Ustje
(Česko)

JURIJ SCHICHT

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje
(Česko)

Izhaja vsako soboto zvečer, če je ta dan praznik, pa dan poprej. — Velja po pošti prejemana za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrta leta 1 K. Za druge države stane K 5-60. Za Kranj brez pošiljanja na dom stane za celo leto 3 K, za pol leta K 1-50. Dostavljanje na dom stane za celc leto 60 vinarjev več. Posamezne številke stanejo 8 vinarjev. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se za petitvrsto 10 vinarjev, če se tiska enkrat, 8 vinarjev, če se tiska dvakrat, če se tiska večkrat, pa po dogovoru. Uredništvo in upravništvo se nahaja v hiši štev. 105 nasproti župne cerkve. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnina reklamacije, oznanila, sploh vse upravne zadeve, uredništvu pa dopisi in novice. — Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.